

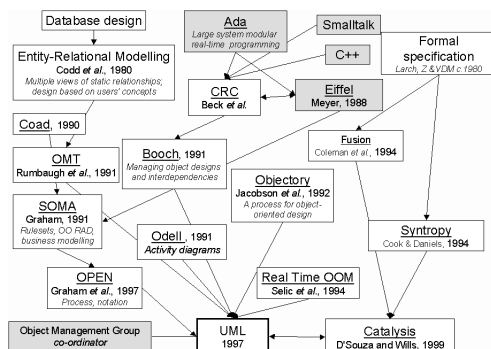
UML

[vadas į Universalią Modeliavimo
Kalbą

Ištakos

- Programų kūrimas prasideda reikalavimų analize bei projektavimu
- Įvairiems projekto aspektams išreikšti reikalinga kalba
- Šiuo metu tai **U**niversal **M**odelling **L**anguage
- Ideologai: *Grady Booch*, *James Rumbaugh*, *Ivar Jacobson*.
- Sukurta 1990-aisiais inicijavus **OMG**.

Ištakos: (<http://uml.tutorials.trireme.com/>)

UML – tai

- Grafinių diagramų “kalba”, progr. sistemų specifikavimui, vizualizacijai, konstravimui, dokumentavimui.
- Sudėtinga, (ypač) turtinga žymėjimais, lanksti, plečiama, visuotinai pripažinta.
- Oficiali svetainė: www.omg.org
- Remiama firmų: *Oracle*, *IBM*, *Microsoft*, *Rational Software*
- Įgalina projektavimo automatizaciją

UML technologijos privalumai

- Supaprastėja komunikacija, visi kalba ta pačia kalba ⇨ išsivaistoma mažiau laiko
- Reikalavimai lengviau apibrėžiami ir dokumentuojami ⇨ mažiau “pamirštų” vietų
- Vartotojai įtraukiami į programos kūrimą nuo pat pradžių ⇨ mažiau perdarymų pabaigoje
- Priemonė išsaugoti sukauptas žinias firmoje, net jei žmonės ją palieka
- Sutaupo laiko susipažįstant su jau sukurtais sistemomis

Šaltinis: “Baltijos programinė įranga”

Pagrindiniai diagramų tipai

Struktūrinės

- Klasių
- Objektų
- Paketų
- Komponentų
- Realizavimo (Deployment)

Elgsenos

- Veiklos (activity)
- Būsenų (statechart)
- Bendradarbiavimo (collaboration)
- Sekų (sequence)
- Panaudojimo (Use-Case)

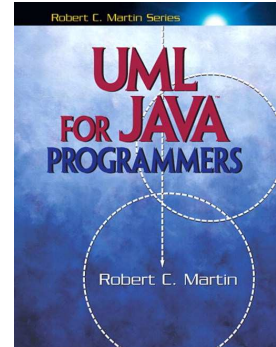
Klasių diagramos

- Apibrėžia statines sistemos ypatybes
- Nusako klasių sudedamąsias dalis
- Atspindi klasių tarpusavio sąryšius
- Glaudžiai susijusios su objektų diagramomis
- Gali vaizduoti klasių priskyrimą paketams

UML Class Diagrams for Java Programmers

Date: Sep 24, 2004
By [Robert Martin](#).
Sample Chapter is provided courtesy of [Prentice Hall PTR](#).

The Basics
Classes

<http://www.informit.com/articles/printerfriendly.asp?p=336264>

Paprasciausias pavidalas


```
public class Dialer
{
}
```

Trys poskyriai


```
public class Dialer
{
    private Vector digits;
    int nDigits;
    public void digit(int n);
    protected boolean recordDigit(int n);
}
```

Asociacija

1:15


```
public class Phone
{
    private Button itsButtons[15];
}
```

1: daug

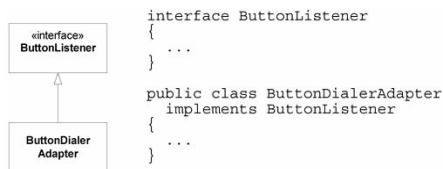
```
public class Phonebook
{
    private Vector itsPnos;
}
```

Paveldėjimas

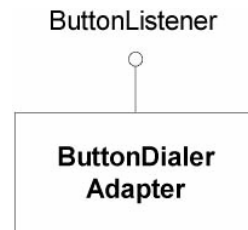
```
public class Employee
{
    ...
}
public class SalariedEmployee extends Employee
{
    ...
}
```

Realizacija

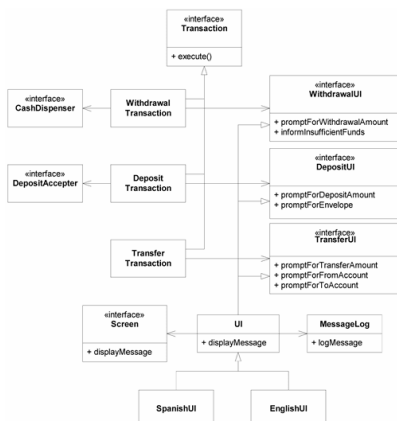

Pastaba: iš tiesų žymima **punktyrine** linija

Alternatyvi realizacijos diagrama

Pavyzdys:
ATM

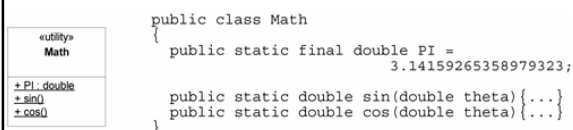
Galima UI . java realizacija

```

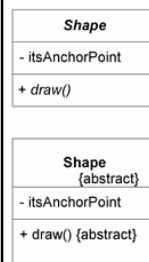
public class UI
implements WithdrawalUI, DepositUI, TransferUI {
    private Screen itsScreen;
    private MessageLog itsMessageLog;
    public void displayMessage(String message) {
        itsMessageLog.logMessage(message);
        itsScreen.displayMessage(message);
    }
}
  
```

Stereotipas

- «interface»
- «utility» (klasė tik iš statinių elementų)
- Vartotojo apibrėžti: «persistent», «C-API», «struct», or «function»

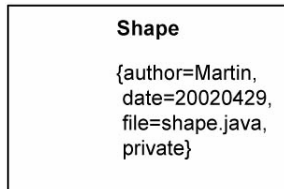
Abstrakčiosios klasės


```

public abstract class Shape
{
    private Point itsAnchorPoint;
    public abstract void draw();
}
  
```

Savybės (properties)

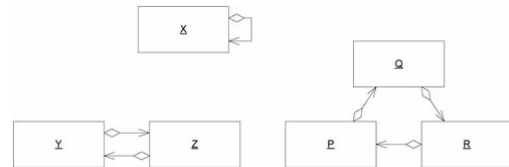
Agregacija (visuma-dalis)


```

public class Whole
{
    private Part itsPart;
}
  
```

Keli objektai negali būti vienos kito dalimi

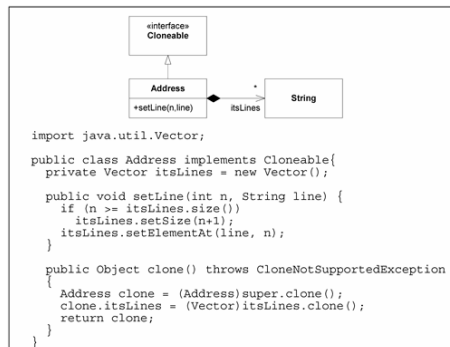
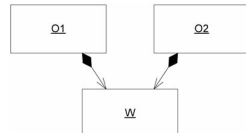

Kompozicija

- stipresnis agregacijos atvejis: dalis negali priklausyti keliems savininkams

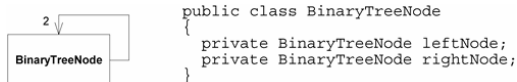

Neteisinga objektų diagrama:

Kompozicijoje - gili kopija

Ryšio kartotinumumas (multiplicity)

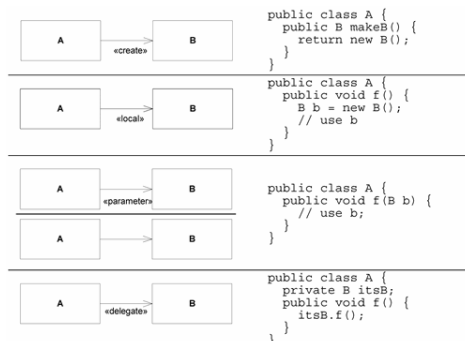


```

public class BinaryTreeNode
{
    private BinaryTreeNode leftNode;
    private BinaryTreeNode rightNode;
}
  
```

• Digit.	The exact number of elements.
• * or 0..*	Zero to many.
• 0..1	Zero or one. In Java this is often implemented with a reference that can be null.
• 1..*	One to many.
• 3..5	Three to five.
• 0, 2..5, 9..*	Silly, but legal.

Asociacijos stereotipai

Vidinės klasės

Inner class.

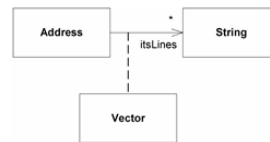
```
public class A {
    private class B {
        ...
    }
}
```

Anonymous inner class.


```
public class Window {
    public void f() {
        ActionListener l =
            new ActionListener() {
                // implementation
            };
    }
}
```

Asociacijos klasės


```
public class Address {
    private Vector itsLines;
};
```

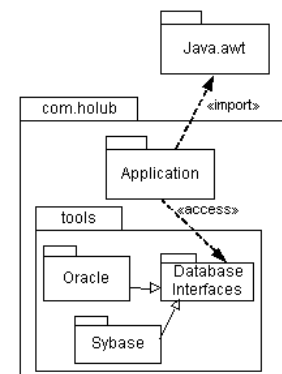
Asociacijos kvalifikatoriai


```
public class LoginServlet {
    private String empid;
    public String getName() {
        Employee e = DB.getEmp(empid);
        return e.getName();
    }
}
```

Pagal: <http://www.informit.com/articles/printerfriendly.asp?p=336264>

Paketų diagramos

Šaltinis: Allen I. Holub (<http://www.holub.com>).

Objektų diagramos

Object modelling symbols

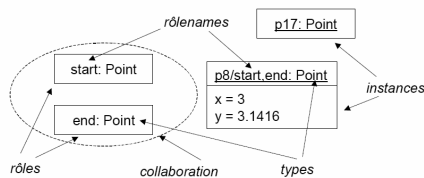

Figure 8.1 Instances, rôles and collaborations.

Šaltinis: Ian Graham or Alan Wills @ trireme.com

Pabaiga